

XXI. ULUSAL HEMATOLOJİ KONGRESİ
VE
I. ULUSAL KEMOTERAPİ KONGRESİ

11 - 14 Ekim 1989
İstanbul

2 - 6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARDA MARGİNAL ÇİNKO EKSİKLİĞİ SENDROMU VE ÇİNKO SUPLEMANTASYONUNUN LİNEER GELİŞME HIZI ÜZERİNE ETKİSİ* (ÖN ÇALIŞMA SONUÇLARI)

E. İnce, S. Kemahlı, N. Akar,
Kimyager F. N. Dinçer, Ş. Cin, A. Arcasoy
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik
Hematoloji - Onkoloji Bilim Dalı

Marginal çinko eksikliği okul öncesi çocuklarda çinko verilmesi ile düzelen gelişme geriliğine yol açmaktadır. Bu durumdan çinkonun diyetle yetersiz veya diyetin çinko biyo yararlılığının düşük olması sorumlu tutulmaktadır. Ayrıca 2 - 6 yaş grubu çocuklarda gelişme hızının yüksek olması da çinko eksikliğine duyarlılığı arttırmaktadır.

2 - 6 yaş grubu çocuklarda marginal çinko eksikliğini göstermek ve eğer varsa çinko suplemantasyonunun etkilerini incelemek amacıyla bu çalışmayı planladık.

Çalışmaya AÜTF Kreşin'deki 2 - 6 yaş grubundan 78 çocuk alındı. (43 kız, 35 erkek). Birinci aşamada çocukların boy gelişimleri değerlendirildi ve saç çinko düzeyleri ölçüldü. 7 çocukta boy gelişimi % 10 ve altında bulundu. Aynı yaş grubunda Keçiören Atatürk Çocuk Yuvası ve Denizli Çocuk Yuvası'nda da benzer çalışmaya başlandı. Gündüz bakım evinde boy gelişmesi % 10 persentilin altında çocuk oranı % 8.9 iken, iki çocuk yuvasında bu oran % 68.2 ve % 62.5 idi (Tablo 1).

TABLO 1 2 - 6 YAŞ GRUBUNDAKİ ÇOCUKLARDA GELİŞME

	SAYI	BOY GELİŞİMİ % 10'UN ALTINDA ÇOCUK SAYISI	% ORAN
AÜTF KREŞİ	78	7	8.9
KEÇİÖREN ÇOCUK YUVASI	82	56	68.2
DENİZLİ ÇOCUK YUVASI	24	15	62.5

AÜTF Kreşi'ndeki 64 çocukta saç çinko düzeyleri ölçüldü. Boy gelişimi % 10'un üstünde olan 56 çocukta saç çinko düzeyleri Tablo 2'de görülmektedir.

TABLO 2 BOY GELİŞİMİ % 10'UN ÜSTÜNDE OLAN ÇOCUKLARDA SAÇ ÇİNKO DÜZEYLERİ (ppm)

YAŞ GRUBU	ÇOCUK SAYISI	SAÇ ÇİNKO DÜZEYİ	
		x	SD
5 - 6	15	114.5	30.4
4 - 5	11	130.4	58.0
3 - 4	15	88.3	47.8
2 - 3	15	88.4	34.9
TOPLAM	56	100.5	46.2

Boy gelişimi % 10'un altında olan 5 çocukta saç çinko düzeyi ortalaması $66.5 + 22$ olarak saptandı. İkinci aşamada ailelerinden izin alınan 30 çocuğa boy açısından bir ön seçim yapılmadan çinko suplemantasyonu (2 mg/kg elementel) başlandı. Çinko alan çocuklarda 6 aylık sürede boy artış hızı $2.3 + 0.93$, çinko almayan grupta ise $1.97 + 0.82$ cm bulundu.

Üçüncü aşamada çinko alan çocuklarda çalışmaya uyumu değerlendirmek için bir anket düzenlendi ve ankete 23 aile yanıt verdi. 23 çocuğun hepsinin de çinkoyu istekle aldığı, ailelerin gözlemlerine göre 19 çocukta iştah artımı olduğu ve 13 çocukta da ÜSYE sıklığında azalma olduğu belirtildi.

Burada sonuçlarını sunduğumuz ön çalışmamızda çinko alan çocuklarda boy uzama hızının daha yüksek olduğu saptandı. 2 - 6 yaş grubu çocuklarda marginal çinko eksikliğini göstermek ve çinko suplemantasyonunun boy uzama hızı üzerine etkisini incelemek üzere başlattığımız çalışmamız sürmektedir.

* Bu çalışma TÜBİTAK (ANKARA) tarafından desteklenmektedir (Proje No: TAG - 664).